

דברי תורה וחינוך

אכילת פלאוץ

תרומה | נעמה כהן

מנהלת כפר הנוער איילת השחר

בס"ד

'ועשו ארון עצי שטים, אמתים וחצי ארכו, ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו" (כה, י)

בפרשה זו, מפרטת התורה את מידות האורך, הרחב והגובה של הארון, המזבח והשולחן.

והנה, מידות הארון לא היו שלמות, אלא כולן בחצאים (אמתיים וחצי אורך, אמה וחצי רחב ואמה וחצי גובה). לעומת זאת, מידות המזבח היו כולן שלמות, ואילו מידות השולחן, היו חלקן שלמות וחלקן בלתי שלמות.

מסביר הכלי יקר, שההבדלים האמורים מרמזים על מהות הכלים:

הארון, כידוע, מסמל את התורה, ובלמוד תורה, אדם חייב להרגיש עצמו תמיד חסר ובלתי שלם, ושעליו להתקדם וללמוד עוד, שהרי התורה אינסופית. לכן, מידות הארון הינן כולן חצאים, ובלשון הכלי יקר- "ועל כן היו כל אמות הארון שבורות, להורות שכל אדם ידמה בנפשו כאילו הוא חסר מן שלמות החכמה וצריך למדוד עדיין למלא חסרונו... כך עיקר החכמה, 'מאין תימצא', ממי שחושב את עצמו לאין וחסר, אבל לא במי שהוא חכם בעיניו, הטועה בעצמו לאמר שכבר הגיע אל תכליתה"

השולחן, מסמל עושר והצלחה גשמית; ולכן חלק ממידותיו שלמות, ללמד שבכל הנוגע לעושר גשמי, בשונה מרוחניות, כאן על האדם להרגיש שלם עם חלקו ולהסתפק בו. עם זאת, חלק ממידותיו היו חצויות, כדי ללמד על עניין אחר הקשור בגשמיות, והוא, שבתאוות גשמיות כגון אכילה וכיו"ב, אדם צריך "שישבור תאוותו", דהיינו, שלא יאכל או ייהנה עד לקצה גבול המידה שהוא מתאוה לה, אלא ירגיל עצמו לעצור קודם לכן, ויימנע מלהשלים את תאוותו עד תומה. ובלשון הכלי יקר: "אבל השולחן, המרמז לכתר מלכות ולכל הצלחות האנושיות אשר ישראל זוכין להם משולחן גבוה, היו אמותיו קצתם שלמות, כי כל משכיל ישמח בחלקו, וידמה בנפשו כאילו יש לו כל ואינו חסר לנפשו מאומה, שכן יעקב אמר 'יש לי כל' (בראשית לג, יא). אמנם קצתם היו שבורות, להורות שלא ישלים האדם תאוותו מכל וכל, ולא יתן אל החומר כל אוות נפשו, אלא צריך שישבור תאוותו".

ומידות המזבח היו כולן שלמות, שהרי מהות המזבח היא כפרה על החטא, והחטא הוא חיסרון באדם, והכפרה המושגת באמצעות המזבח מחזירה לו את שלמותו. ובלשון הכלי יקר, "אבל מזבח הקטורת היו כל אמותיו שלמים וכן מזבח העולה, כי עניין שניהם להשלים את האדם החסר מצד מעשיו, כי כל הבא לכפר על האדם משלים חסרונו..."

שנזכה להיות שלמים וחצויים ומשתלמים.